

Kemikaali ohutuskaart

vastavalt EC Direktiivile 1907/2006

PROTEUS OD

Koostamise kuupäev: 15.06.2009

1. TOIMEAINE/VALMISTISE JA TOOTJA IDENTIFITSEERIMINE

Toote nimi: PROTEUS OD
Toote kood (UVP): 06002463
Kasutusala: insektitsiid

Tootja: Bayer CropScience AG
Alfred-Nobel-Straße 50
40789 Monheim
Germany

Telefon: +49(0)69-305-5748
Faks: +49(0)69-305-80950
Vastutav osakond: Material and Transport Safety Management
+49(0)69-305-82369/12588

Kohalik hädaabi number: 112

Esindaja Eestis: Bayer OÜ
Bayer CropScience
Lõõtsa 2
11415 Tallinn
Tel.: +372 655 8565
Faks: +372 655 85 66

2. OHTLIKKUS

Riskilased inimesele ja keskkonnale:

Kahjulik allaneelamisel.
Ärritab silmi ja nahka.
Võib põhjustada vähktõbe.
Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.

Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.

3. KOOSTIS/INFORMATSIOON KOOSTISAINETE KOHTA

Kemikaal sisaldab:

Õli dispersioon (OD)
Tiaklopriid 100 g/l, deltametriin 10 g/l

Ohtlikud koostisained:

Kemikaali nimetus	CAS-Nr. / EINECS-Nr.	Ohutunnused	Riskilased	Kontsentratsioon [%]
-------------------	-------------------------	-------------	------------	-------------------------

Tiaklopriid	111988-49-9	Xn, N	R20/22, R40, R50/53	10,40
Deltametriin	52918-63-5 258-256-6	T, N	R23/25, R50/53	1,00
2-Etüülheksanoolpropüleen etüleenglükooleeter	64366-70-7		R52/53	> 1,00 - < 25,00
Alküülarüülsulfonaat	247-557-8	Xi	R38, R41	> 5,00 - < 10,00
2-etiülheksanool	104-76-7 203-234-3	Xi	R36/38	> 1,00 - < 20,00
Etoksüleeritud alcohol		Xn	R22, R38, R41	< 5,00

Riskilause te kogutekst on toodud punktis 16.

4. ESMAABI

Üldinformatsioon:

Vii kannatanu ohutsoonist eemale. Eemaldada otsekohe preparaadiga kokkupuutunud või läbiimbunud riided ning kahjutustada ohutult. Asetada/ transportida kannatanu stabiilses, küllili asendis.

Sissehingamisel:

Hoida kannatanu soojas lasta puhata. Vii värske õhu kätte. Pöörduda otsekohe arsti poole.

Nahale sattumisel:

Pesta nahka otsekohe rohke vee ja seebiga, võimalusel polüetüleenglükool 400-ga. Lõpuks loputada põhjalikult. Nahaärrituse püsimisel pöörduda arsti poole.

Silma sattumisel:

Loputada kohe rohke veega, ka silmalaugude alt, vähemalt 15 min. Kontaktläätсед (kui on) eemaldada pärast esimest 5 min ning jätkata loputamist. Ärrituse tekkimisel ning püsimisel pöörduda silmaarsti poole.

Allaneelamisel:

Loputada suud. Mitte esile kutsuda oksendamist. Kutsuda arst.

Informatsioon arstile:

Ravi sümptomaatiline.

Allaneelamise korral: maoloputust teha ainult esimese kahe tunni jooksul õnnetusest ning juhul, kui alla neelati suur kogus kemikaali. Alati on kasulik manustada aktiivsütt ja naatriumsulfaati

Mürgistusnähud võivad ilmneda alles mitme tunni möödumisel.

5. TEGUTSEMINE TULEKAHJU KORRAL

Sobivad kustutusvahendid:

piserdatav veejuga
alkoholikindel vaht
kuiv kemikaal
süsinikdioksiid CO₂

Spetsiifilised ohud kustutustööde ajal:

Tulekahju puhul võivad eralduda järgmised mürgised gaasid:

Vesinikloriid (HCl)
vesiniktsüaniid (vesiniktsüaniidhape)
süsinikmonooksiid (CO)
lämmastikoksiidid (NOx)
vääveldioksiid (SO₂)

Tuletõrjajate kaitsevahendid:

Tulekahju ja/või plahvatuse korral vältida suitsu ja udu sissehingamist. Kanda kompaktselt hingamisaparaati.

Lisainformatsioon:

Koguda mahavalgunud kustutusmaterjal.

Vältida tulekahju kustutusvee sattumist veekogudesse ja kanalisatsiooni

6. ÖNNETUSE VÄLTIMISE ABINÕUD**Isikukaitsemeetmed:**

Vältida kokkupuudet mahavalgunud kemikaaliga või kemikaaliga saastunud pindadega.
Kanda isikukaitsevahendeid.

Keskkonnakaitse meetmed:

Vältida preparaadi sattumist pinna- või põhjavette ning kanalisatsiooni.

Saastuse likvideerimise meetmed:

Koguda mahavalgunud kemikaal absorbeerivate materjalidega (nt liiv, happelised ja universaalsed absorbendid, saepuru).

Kemikaaliga saastunud põrand ja esemed puhastada põhjalikult, järgides keskkonnakaitse nõudeid.

Kühveldada mahavalgunud materjal kindlalt suletud vastavalt märgistatud konteinerisse ja viia ohtlike jäätmete kogumiskohta.

Lisainformatsioon:

Informatsioon ohutu käitlemise kohta – vt punkt 7

Informatsioon isikukaitsevahendite kohta – vt punkt 8

Informatsioon jäätmekäitluse kohta - vt punkt 13

7. KÄITLEMINE JA HOIUSTAMINE**Käitlemine**

Ohutu käitlemise nõuded:

Kasutada ainult nõuetekohase väljatõmbeventilatsiooniga ruumides.

Hoiustamine

Nõuded hoiuruumidele ja pakenditele:

Hoida pakend tihedalt suletuna kuivas, jahedas, hästiventileeritavas ruumis.

Hoida originaalpakendis.

Vältida kõrvaliste isikute ligipääsu kemikaalide hoiuruumile.

Säilitada konteinerid ja pakendid suletud hoiuruumis või katte all, kaitstuna otsese päikesevalguse ja külma eest.

Üldised säilitusnõuded:

Hoida eemal toiduainest, joogist ja loomasöödast.

Temperatuuritaluvus	minimaalne	maksimaalne
	-20 °C	40 °C

Sobivad materjalid:

HDPE (suure tihedusega polüetüleen)

Etüleenvinüülalkoholist ko-polümeerse (EVOH) sisekihiga konteinerid.

Polüamiidist (PA) sisemise kaitsekihiga konteinerid.

Sisemise kattega must keskmise tugevusega terasleht.

Hapniku ligipääsul konteinerisse võimalik deformatsioon.

8. MÕJU INIMESELE, ISIKUKAITSEVAHENDID

Töökoha kontrolli parameetrid

Aine	CAS-Nr.	Kontrolliparameetrid	Täiendused	Alus
Tiaklopriid	111988-49-9	0,56 mg/m ³		OES BCS*
Deltametriin	52918-63-5	0,02 mg/m ³		OES BCS*

*OES BCS: Internal Bayer CropScience "Occupational Exposure Standard"

Isikukaitsevahendid

Preparaadi tavapärasel käitlemisel ja hoiustamisel järgige etiketil esitatud nõudeid. Kõigil muudel juhtudel kehtivad allpooltoodud nõuded:

- Hingamisteede kaitse** Avatud kemikaalipakendi käitlemisel ning kui on oht kemikaaliga kokkupuuteks:
Kanda orgaaniliste aurude ja gaasifiltermaskiga respiraatorit (kaitsefaktor 10), mis vastab EN140 tüüp A-le või samaväärsele. Filtriga hingamisaparaat.
- Käte kaitse:** Kandke CE-markeeringuga (või samaväärseid) nitril-kummikindaid (minimaalne paksus 0,40 mm). Määrumisel pesta. Kahjutustada sisepinna saastumisel, kummi purunemisel või kui määrunud välispinda ei ole võimalik puhastada. Pesta käed alati enne söömist, joomist, suitsetamist ja tualeti kasutamist.
- Silmade kaitse:** Kanda kaitseprille klassist EN166 (kasutusala 5 või samaväärne).
- Naha ja keha kaitse:** Kanda standardset kaitseülikonda (tüüp 3). Kanda võimalusel kaks kihti riideid. Kemikaalikindla kaitseülikonna all tuleks kanda polüestrist/puuvillast või puuvillast riietust, mida regulaarselt pestakse. Kui kemikaalikindel kaitseülikond satub pihustatava kemikaali alla või muul viisil määrduv tugevalt kemikaaliga, puhastada kaitseülikond niihästi kui võimalik, seejärel eemaldada ettevaatlikult seljast ja kahjutustada vastavalt ülikonna valmistaja soovitudele.

Hügieenimeetmed:

- Vältida kokkupuudet nahaga, sattumist silma ja riitele.
- Hoida tööriided eraldi.
- Pesta käed enne töövaheaega ja koheselt pärast kemikaali käitlemist.
- Pesta käed kohe pärast töö lõppu, vajadusel käia duši all.
- Eemaldada kemikaaliga läbiimibunud ja määrduvad rõivad koheselt ning puhastada need hoolikalt enne järgmist kasutamiskorda.
- Rõivad, mida ei õnnestu puhastada, tuleb hävitada (põletada).

Kaitsemeetmed:

- Lahtises pakendis oleva kemikaali käitlemisel ning kui on nahaga kokkupuute oht: kanda täielikku kemikaali eest kaitsvat ülikonda.

9. FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

Välimus

Olek, vorm	Vedelik, suspensioon
Värvus	Valge
Lõhn	Nõrk, iseloomulik

Ohutusandmed

pH	3,5 – 6 1% lahuse (20 °C) korral

Leekpunkt	103 °C
Süttimistemperatuur	405 °C
Tihedus	ca. 1,00 g/cm ³ temperatuuril 20 °C
Lahustuvus vees	Segunev
Pindpinevus	21,5 mN/m, määratud lahustamata vormis
Plahvatusohtlikkus	Kemikaal ei plahvata 92/69/EEC, A.14 / OECD 113

10. STABIILSUS JA REAKTSIOONIVÕIME

Ohtlikud reaktsioonid:	Kirjeldatud tingimustel säilitamisel ja käitlemisel ei esine ohtlike reaktsioone. Soovitatud hoiustamistingimustes säilitatuna stabiilne.
------------------------	--

11. TOKSIKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Akuutne oraalne toksilisus	LD50 (rott) > 300 - < 2.000 mg/kg
Akuutne inhalatiivne toksilisus	LC50 (rott) > 4,793 mg/l Mõjutamisaeg: 4 h Määrati respiratoorsete aurude vormis. Kõrgeim võimalik kontsentratsioon.
Akuutne dermaalne toksilisus	LD50 (rott) > 4,000 mg/kg
Nahaärritus	Ärritab nahka (küülik)
Silmade ärritus	Ärritab silmi (küülik)
Ülitundlikkus	Tekitab ülitundlikkust (merisiga) OECD Test Guideline 406, Magnusson & Kligman test

12. ÖKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Ökotoxikoloogiline mõju

Toksilisus kaladele	LC50 (vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)) 0,386 mg/l Mõju kestus: 96 h
Toksilisus vesikirbule	EC50 (vesikirp (<i>Daphnia magna</i>)) 0,0427 mg/l Mõju kestus: 48 h.
Toksilisus vetikatele	EC50 (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>) 96,7 mg/l Mõju kestus: 72 h. Väärtus kehtib toimeaine tiaklopriid kohta.
Toksilisus vetikatele	EC50 (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>) >9,1 mg/l Mõju kestus: 72 h. Väärtus kehtib toimeaine deltametriin kohta.

13. JÄÄTMEKÄITLUSE VIIS

Kemikaal

Preparaat viia ohtlike jäätmete käitlejale vastavalt Eesti Vabariigis sätestatud

eeskirjadele.

Kui see on kooskõlastas kohalike eeskirjadega, võib tuhandada.

Saastunud pakendid

Mittetäielikult tühjendatud pakendid kahjutustatakse kui ohtlikud jäätmed.

Kasutamata toote jäätmeklass:

020108 agrokemikaali jäätmed, mis sisaldavad ohtlike aineid

14. VEONÕUDED

ADR/RID/ADNR

UN-Nr	3082
Mürgistus	9
Pakendi grupp	III
Ohuklass.	90
Toote kirjeldus	3083 KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S. (DELTAMETRIIN)
Tunneli kood	E

Klassifikatsioon ei kehti põhimõtteliselt transportimisel tank laeva siseveekogudel. Täiendava teabe saamiseks pöörduge palun tootjafirma poole.

IMDG

UN-Nr	3082
Klass	9
Pakendi grupp	III
EmS	90
Merevee saastaja	Merevee saastaja
Toote kirjeldus	KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S. (DELTAMETRIIN)

IATA

UN-Nr	3082
Klass	9
Pakendi grupp	III
Toote kirjeldus	3083 KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S. (DELTAMETRIIN)

15. REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID

Kemikaal on klassifitseeritakse ja märgistatakse vastavalt EC Ohtlike Valmististe Direktiivile 1999/45/EC.

Mürgistus vastavalt EC direktiividele.

Etiketile märgitavad ohtlikud komponendid/toimeained:

- Tiaklopiid
- Deltametriin

Sümbolid

Xn	Kahjulik
N	Keskkonnaohtlik

R-laused	
R22	Kahjulik allaneelamisel.
R36/38	Ärritab silmi ja nahka.
R40	Võimalik vähktõve põhjustaja.
R43	Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
R50/53	Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.

S-laused	
S24	Vältida kokkupuudet nahaga.
S35	Kemikaal ja pakend tuleb jäätmetena hävitada ohutult
S36/37	Kanda sobivat kaitseriietust ja –kindaid.
S57	Keskkonnasaaste vältimiseks kasutada sobivat pakendit

Lisamärgistus:

Vältimaks ohtu inimesele ja keskkonnale, järgi kasutusjuhendi nõudeid.

Täiendav teave

WHO-klassifikatsioon: II (möödukalt kahjulik)

16. MUU INFORMATSIOON

Muu teave:

Punktis 3 toodud R-lausetes sisu:

R20/22	Kahjulik sissehingamisel ja allaneelamisel.
R22	Kahjulik allaneelamisel.
R23/25	Mürgine sissehingamisel ja allaneelamisel.
R36/38	Ärritab silmi ja nahka.
R38	Ärritab nahka.
R40	Võimalik vähktõve põhjustaja.
R41	Silmade kahjustamise tõsine oht.
R50/53	Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
R52/53	Kahjulik veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.

Käesolev Ohutuskaart on koostatud järgides Regulatsioon (EC) 1907/2006 juhiseid. Ohutuskaart täiendab preparaadi kasutusjuhendit, kuid ei asenda seda. Kemikaali ohutuskaardis esitatud informatsioon põhineb selle koostamise hetkel olemasolevatel teadmistel. Kasutajatel palutakse meeles pidada, et kemikaali kasutamine muul, kui selleks ettenähtud viisil, võib olla ohtlik. Ohutuskaardis esitatud teave on kooskõlas EEC seadusandlusega. Kemikaali kasutamisel Eesti Vabariigis järgida Eesti Vabariigis kehtivat seadusandlust kemikaalide ohutu käitlemise, hoiustamise, kahjutustamise jm kohta.